

Sygnatura akt I 1 Ca 498/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20-01-2017 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Kozłowska

Sędzia SO Aleksandra Bolczyk – spr.

Sędzia SO Iwona Przyłębska – Grzybowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Silska

po rozpoznaniu w dniu 20-01-2017 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. B., K. B.

przeciwko B. M.

o zachówek

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 12 września 2016r. sygn. akt I C 332/10

1. Oddala apelację.

2. Zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej.

Aleksandra Bolczyk Ewa Kozłowska Iwona Przyłębska – Grzybowska

Sygn. akt I 1Ca 498/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 lipca 2010 r. powód Z. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Turku przeciwko pozwanej B. M. wnosząc o zasądzenie kwoty 40.000 zł tytułem zachowku po zmarłym w dniu 26 marca 2007 r. ojcu E. B. z ustawowymi odsetkami od dnia 25 maja 2010 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu. Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 332/10.

Pozwem z dnia 15 lipca 2010 r. powód K. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Turku przeciwko pozwanej B. M. wnosząc o zasądzenie kwoty 40.000 zł tytułem zachowku po zmarłym w dniu 26 marca 2007 r. ojcu E. B. z ustawowymi odsetkami od dnia 25 maja 2010 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu. Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 333/10.

Pozwem z dnia 15 lipca 2010 r. powód J. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Turku przeciwko pozwanej B. M. wnosząc o zasądzenie kwoty 40.000 zł tytułem zachowku po zmarłym w dniu 26 marca 2007 r. ojcu E. B. z ustawowymi odsetkami od dnia 25 maja 2010 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu. Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 334/10.

Zarządzeniem z dnia 19 lipca 2010 r. połączono sprawy o sygn. akt I C 333/10 i I C 334/10 ze sprawę o sygn. akt I C 332/10 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt I C 332/10.

W odpowiedzi na pozew pozwana B. M. wniosła o ustalenie, że wartość przedmiotu sprawy na rzecz każdego z powodów wynosi około 12.500 zł, ponieważ wartość majątku spadkowego w stanie na dzień 23 marca 2007 r., a cen na dzień dzisiejszy wynosi około 100.000 zł. Pozwana zaproponowała zawarcie ugody na kwotę 12.500 zł dla każdego z powodów płatną w ratach w okresie 2 lat od zawarcia ugody. Ponadto pozwana wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Pozwana wniosła ponadto o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej złożonej przez powodów w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po E. B..

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2010 r. Sąd Rejonowy w (...) na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2011 r. Sąd Rejonowy w (...) podjął zawieszone postępowanie.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2012 r. Sąd Rejonowy w T. zawiesił postępowanie z uwagi na toczące się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt I Ns 173/12 postępowanie o wznowienie postępowania w sprawach o sygn. akt I Ns 380/85 oraz I Ns 545/97, a mające wpływ na ustalenie składu spadku po E. B..

Sąd Rejonowy w Turku postanowieniem z dnia 21 października 2015 r. podjął zawieszone postępowanie.

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2015 r. z uwagi na śmierć powoda J. B. w dniu 03.02.2014 r. sprawa z powództwa J. B. przeciwko B. M. o zachówek została wyłączona do odrębnego postępowania.

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2015 r. pozwana podała, że w związku z okolicznością, że gospodarstwo rolne położone w R. nie wchodzi w skład spadku po E. B., a stan nieruchomości zajmowanej przez J. B. uległ znacznemu pogorszeniu to propozycja zapłaty kwoty po 12.500 zł jest nieaktualna. Wartość nieruchomości oznaczonej numerem działki (...) pozwana określiła na kwotę 60.000 zł.

W piśmie procesowym z dnia 10 grudnia 2015 r. powodowie Z. B. i K. B. określili łączną wartość masy spadkowej na kwotę 180.000 zł i zmodyfikowali dochodzone roszczenie podając, że wnoszą o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kwot po 22.500 zł.

W piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2016 r. pozwana powołując się na zasady współzycia społecznego wniosła o ocenienie stanu nieruchomości wchodzącej w skład spadku po E. B. na chwilę obecną, a nie na dzień otwarcia spadku, z uwagi na zawinione przez J. B. działanie, które doprowadziło do zmniejszenia wartości nieruchomości.

Na rozprawie w dniu 1 marca 2016 r. powodowie podtrzymali stanowisko co do zasądzenia na ich rzecz kwot po 22.500 zł. z odsetkami jak w pozwie, w pozostałym zakresie cofnęli powództwa i wniesli o nieobciążanie ich kosztami procesu w zakresie cofniętego powództwa, gdyż dopiero w toku niniejszej sprawy, z uwagi na inne postępowania ustalony

został skład spadku. Pozwana wyraziła zgodę na ograniczenie powództwa i wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od powodów w tym zakresie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 12 września 2016r. Sąd Rejonowy w Turku zasądził od pozwanej B. M. na rzecz powoda Z. B. kwotę 15.654,87 zł wraz z odsetkami: ustawowymi od dnia 09.11.2010 r. do dnia 31.12.2015 r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty, w pkt. 2 zasądził od pozwanej B. M. na rzecz powoda K. B. kwotę 15.654,87 zł wraz z odsetkami: ustawowymi od dnia 09.11.2010 r. do dnia 31.12.2015 r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty, umorzył postępowanie z powództwa K. B. i Z. B. co do kwot 17.500 zł, oddalił powództwa Z. B. i K. B. w pozostałym zakresie, w pkt. od 5 do 11 wyroku orzekł o kosztach procesu .

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając go w części w zakresie pkt. 1,2,5,6,7,8,11 i zarzucając :

-naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 991 kc.w zw. z art. 995 kc. w zw. z art. 5 kc. poprzez jego niezastosowanie w realiach nin. sprawy , uzasadnione zachowaniem powodów w czasie po otwarciu spadku poprzez akceptowanie faktu zamieszkiwania i dewastacji nieruchomości przez J. B. , czym pośrednio przyczynili się do znacznego obniżenia wartości nieruchomości spadkowej , a tym samym żądanie zapłaty zachowku od wartości nieruchomości sprzed dewastacji stanowi nadużycie przez nich prawa podmiotowego w świetle art. 5 kc., gdy tymczasem Sąd I instancji winien ustalić wartość nieruchomości spadkowej zgodnie ze stanem na dzień opuszczenia jej przez J. B. (sierpień 2013r.) , po cenach z dnia orzekania , która to wartość , wg. pozwanej, wynosi ok. (...), a wartość czynna spadku 59410,02 zł .

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 481§ 1 i 2 kc. w zw. z art. 991 kc. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i ustalenie przez Sąd I instancji , iż odsetki od orzeczonej kwoty zachowku należą się powodom od dnia doręczenia pozwu , gdy tymczasem odsetki od kwoty zachowku winny być orzeczone od dnia wydania wyroku, gdyż roszczenie o zachówek staje się wymagalne dopiero z chwilą określenia przez Sąd jego wartości , ustalonej wg. cen daty orzekania .

W oparciu o powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od niej na rzecz każdego z powodów kwoty po 7426,26 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego za obie instancje wg. norm przepisanych. W apelacji pozwana wniosła także o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego na okoliczność ustalenia wartości nieruchomości wg stanu na dzień opuszczenia jej przez J. B. , a wg. cen z chwili obecnej , a także na okoliczność kosztów , jakie należy ponieść , aby przywrócić przedmiotową nieruchomość do stanu z chwili otwarcia spadku; ewentualnie pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji .

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył ,co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba ,iż z uwagi na kształt zarzutów apelacyjnych, a także wobec faktu nieprzeprowadzenia przez Sąd odwoławczy postępowania dowodowego, które zmieniałyby ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, w oparciu o treść normy art. 387 § 2¹ k.p.c. odstąpiono od szczegółowego referowania treści ustaleń faktycznych oraz rozważań prawnych Sądu I instancji. Ustalenia faktyczne Sądu I instancji, istotne dla rozstrzygnięcia, nie budzą bowiem żadnych wątpliwości. Stąd te ustalenia, jak i poczynione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywody prawne, Sąd odwoławczy w pełni podziela i przyjmuje za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Wbrew stanowisku apelującej Sąd I instancji nie dopuścił się żadnych uchybień, które musiałyby skutkować koniecznością zmiany, bądź uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Lektura treści wywiedzionej apelacji wskazuje, że sprowadza się ona w pierwszym rzędzie do negacji odmowy udzielenia skarżącej ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c., w dalszej zaś kolejności do naruszenia przepisu art. 481 kc.

W ocenie Sąd odwoławczego żadna z eksponowanych w apelacji norm prawnych nie została przez Sąd Rejonowy naruszona.

Podkreślić trzeba, że przepisy księgi IV kodeksu cywilnego nie przewidują możliwości obniżenia wierzytelności z tytułu zachowku. Ponieważ jednak realizacja prawa do zachowku jest wykonywaniem prawa podmiotowego, w sprawach o zachowek dopuszcza się, w wyjątkowych wypadkach, obniżenie należności z tego tytułu na podstawie przepisu art. 5 k.c., w szczególności przy uwzględnieniu klauzuli zasad współżycia społecznego i z tej przyczyny nie zasługuje na ochronę w pełnym zakresie (vide: m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2001 roku, IV CKN 250/00, publ. LEX nr 490432; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 roku, IV CK 215/03, publ. LEX nr 152889; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 kwietnia 2009 roku, I ACa 459/08, publ. LEX nr 550912; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2009 roku, I ACa 896/09, publ. LEX nr 628229; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 marca 2011 roku I ACa 99/11, publ. LEX nr 787372; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2009 roku, VI ACa 286/09, publ. LEX nr 1120244).

Wskazana sprzeczność z zasadami współżycia zachodziłaby wówczas, gdyby w świetle reguł i wartości moralnych powszechnie społecznie akceptowanych żądanie zapłaty należności z tytułu zachowku musiało być ocenione negatywnie. Udzielenie ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c., z uwagi na jego wyjątkowy charakter, musi być uzasadniona istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości. Zasady współżycia społecznego w rozumieniu przepisu art. 5 k.c. są bowiem pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie.

Dokonując zatem osądu roszczenia o zachowek w tym aspekcie trzeba przy tym mieć na uwadze, że prawa uprawnionego do zachowku przysługujące mu ze względu na szczególnie, bardzo bliski stosunek rodzinny, istniejący między nim a spadkobiercą, służą urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma względem swoich najbliższych oraz realizacji zasady, iż nikt nie może na wypadek swojej śmierci rozporządzać swoim majątkiem zupełnie dobrowolnie, z pominięciem swoich najbliższych. Względy te nakazują zatem szczególną ostrożność przy podejmowaniu oceny o nadużyciu prawa żądania zapłaty sum pieniężnej odpowiadającej wysokości zachowku, która nie może opierać się jedynie na ogólnym odwołaniu się do klauzuli generalnej zasad współżycia. Etyczny charakter instytucji zachowku prowadzi do konkluzji, że pozbawienie czy obniżenie go na podstawie art. 5 k.c. musi sankcjonować wyłącznie rażące przypadki nadużycia tego prawa. Jak już bowiem wskazano celem instytucji zachowku jest ochrona interesów majątkowych wymienionych w przepisie art. 991 § 1 k.c. najbliższych członków rodziny przez zapewnienie im, niezależnie od woli spadkodawcy, roszczenia pieniężnego odpowiadającego ułankowi wartości udziału w spadku, który by im przypadł przy dziedziczeniu ustawowym. Zastosowanie przepisu art. 5 k.c. nie może więc udaremniać celów przepisu o zachowku.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy – jak prawidłowo uznał Sąd Rejonowy, po szczegółowej i wnikliwej analizie stanu faktycznego że brak podstaw powołując się na art. 5 kc., do ustalenia wartości nieruchomości spadkowej według stanu z chwili obecnej, a nie z chwili otwarcia spadku. Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że powodom Z. B. i K. B. nie sposób postawić zarzutu nadużycia prawa podmiotowego- żaden z nich nie dopuścił się takich zachowań, które powodowałyby dewastację nieruchomości spadkowej i obniżenie jej wartości po dniu otwarcia spadku. Trafnie również Sąd I instancji zauważył, że to na

pozwaney jako właścicielce nieruchomości ciążył obowiązek jej zabezpieczenia i podjęcia takich działań, które prowadziłyby do zachowania majątku spadkowego w stanie niepogorszonym. Tolerancja dla zachowań brata J. B., którą oczywiście można ze względów rodzinnych zrozumieć oraz brak kategoriycznych decyzji pozwaney jako właścicielki, zmierzających do opuszczenia przez niego nieruchomości, nie mogą, jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, obciążać pozostałych powodów. Brak było podstaw do obniżenia ich roszczenia w stosunku do skarżącej, tym bardziej, że podniesiony przez apelującą zarzut sprzeczności żądania pozwu z zasadami współzycia społecznego nie szedł w parze z wykazaniem okoliczności zasadniczej, a mianowicie przejawów takiego zachowania powodów względem pozwaney czy też spadkodawcy, które mogłyby zostać negatywnie ocenione w świetle przepisu art. 5 k.c.

W tym miejscu zaznaczyć jedynie trzeba, że zgodnie z aprobowanym w orzecznictwie poglądem, przy ocenie roszczenia o zachówek nie można abstrahować też od sytuacji zobowiązanego z tytułu zachowku. W jednym z judykatów Sąd Najwyższy zważył bowiem, że w przypadku, gdy składniki spadku nie wystarczają na pokrycie zobowiązania z tytułu zachowku, nie można wyłączyć, przy rozważaniu sytuacji majątkowej i osobistej zobowiązanego do zapłaty zachowku, dopuszczalności przyjęcia, iż w konkretnych okolicznościach żądanie zapłaty pełnej należności z powyższego tytułu pozostałoby w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1981 roku, III CZP 18/81, publ. LEX nr 2666). Z sytuacją taką nie mamy jednak do czynienia w tym przypadku.

Apelująca uzyskała bowiem korzyść majątkową kosztem powodów, którą to (nieruchomość), w braku wolnych środków, może sprzedać, a część kwoty ze sprzedaży przeznaczyć na uregulowanie należności wobec powodów.

Na aprobatę nie zasługuje również zarzut naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 481 § 1 i 2 kc. w zw. z art. 991 kc.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Rejonowego w przedmiocie terminu biegu odsetek od zasądzonych kwot określonego od daty doręczenia pozwaney odpisu pozwu w nin. sprawie. Należy zauważyć, że postępowanie w nin. sprawie trwało wyjątkowo długo, pozwana zatem od prawie 6 lat miała świadomość ciężącego na niej obowiązku zapłaty i powinna strącić się do niego przygotować, tym bardziej, że ostateczne żądania powodów i zasądzone na ich rzecz kwoty są niższe od pierwotnych pretensji.

Zgodzić należy się z tezą, że zarówno doktryna, jak i orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych dotyczące kwestii biegu odsetek od roszczenia o zachówek nie jest jednolite.

Występują w nim co najmniej dwa stanowiska dotyczące określenia wymagalności świadczenia z tytułu zachowku.

Wedle pierwszego z tych stanowisk, roszczenie o zachówek jest roszczeniem bezterminowym i jego wymagalność należy ustalić w oparciu o regułę z art. 455 k.c. Nie jest tutaj właściwa, jako chwila wymagalności tego roszczenia, ani data otwarcia spadku, ani też chwila ogłoszenia testamentu. Wedle tego stanowiska, odsetki ustawowe za opóźnienie należą się dopiero od daty wezwania zobowiązanego do zapłaty zachowku (patrz np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23.03.2007 r., VI Ca 1285/06, Lex Polonica 1867204).

Drugie stanowisko podkreśla, że skoro ustalenie wartości spadku w celu określenia zachowku oraz obliczenie zachowku następuje według cen z chwili orzekania o roszczeniu o zachówek, to odsetki od tak ustalonego świadczenia pieniężnego powinny być naliczane dopiero od daty wyrokowania w sprawie, skoro dopiero z tym momentem roszczenie o zapłatę - tak ustalonej kwoty – stało się wymagalne (patrz np. wyrok S.A. we Wrocławiu z dnia 02.03.2012 r., I ACa 110/12, Lex 1129357). Powyższe stanowisko znajduje oparcie przede wszystkim w uchwale SN z 26 marca 1985 r., III CZP 75/84, OSNC 1985/10/147 (też wyrok SN z 25.05.2005 r., I CK 765/04, Lex 180835, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 listopada 1997 r., I ACa 69/97, LEX nr 34066).

Przyjmuje się ponadto, co trafnie powołała pozwana w apelacji, że skoro przepisy prawa spadkowego, odnoszące się do ustalenia zachowku, milczą na ten temat, należy uznać, że sąd ma raczej większą niż mniejszą kompetencję do ustalania miarodajnej dla określenia wartości spadku chwili.

W wyroku z dnia 10 października 2008 r. (II CNP 35/08 LEX nr 560540) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że roszczenie o zachowek powstaje z chwilą stwierdzenia nabycia spadku. Przy obliczaniu wartości stanu czynnego spadku nie uwzględnia się pożytków (zarówno naturalnych jak i cywilnych), które powstały po otwarciu spadku. W zamian za to, uprawniony do zachowku może za czas od chwili wymagalności roszczenia o zachowek żądać odsetek (por. J. Gwiazdomorski, Prawo spadkowe w zarysie, PWN, Warszawa 1985, s. 275). Można zatem bronić również poglądu, że roszczenie o zachowek staje się wymagalne z chwilą stwierdzenia spadku.

Sąd Odwoławczy w niniejszym składzie stoi na stanowisku, że w okolicznościach nin. sprawy roszczenie o zachowek stało się wymagalne według ogólnych reguł wskazanych w art. 455 k.c. Przypomnieć należy treść przepisu art. 481 § 1 k.c., wedle którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 k.c.). Zważyć należy, że kwestia konkretyzacji kwoty nie jest jednak zbieżna z kwestią wymagalności roszczenia. Jeżeli powód dochodzi roszczenia o zachowek, którego wysokości nie precyzuje w wezwaniu do zapłaty, bądź określa ją na poziomie niższym niż ustalony następnie przez Sąd, wówczas nie można mówić o tym, że odsetki biegną od momentu wezwania do zapłaty. Natomiast nie sposób odmówić powodowi odsetek od kwoty, o którą wezwał pozwanego przed wyrokowaniem, a (często długotrwałe, ze szkodą dla powoda) postępowanie sądowe potwierdziło wysokość żądanej kwoty.

Nie ulega wątpliwości, że zachowek jest od początku długiem pieniężnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1999 r., I CKN 248/98, Lex nr 898244), a przepisy nie określają terminu wymagalności roszczenia z tytułu zachowku, wobec czego powinno ono zostać spełnione przez zobowiązanego, zgodnie z art. 455 k.c., niezwłocznie po wezwaniu przez uprawnionego do zachowku. Ustalenie zatem jego wysokości w postępowaniu na podstawie cen obowiązujących w chwili wyrokowania (por. uchwała w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, zasada prawna, z dnia 26 marca 1985 r., III CZP 75/84, OSNC 1985, Nr 10, poz. 147) nie przesądza o tym, że w każdym przypadku, od tej daty dopiero będą przysługiwały odsetki na rzecz uprawnionego. Dlatego Sąd Okręgowy przyjął, że okoliczności przedmiotowej sprawy, w tym wezwanie pozwanej do zapłaty, pozwalały na uznanie, że pozwana pozostawała w opóźnieniu w datach ustalonych przez Sąd Rejonowy. Tym samym, rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych uznać należało za prawidłowe. W niniejszej sprawie powodowie wzywali pozwaną do zapłaty kwoty wyższej niż ustalona przez Sąd I instancji w zaskarżonym orzeczeniu. Dochodzili zatem całości zachowku i z tego względu zmiany w zakresie żądanej kwoty w istocie nie były zmianami co do roszczenia o zachowek (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r. III CSK 298/08 LEX nr 510973, OSP 2011/11/113, OSNC-ZD 2009/4/107, M.Prawn. 2010/11/637).

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwaną jako bezzasadną, o czym orzeczono jak w pkt 1 sentencji, nie znajdując tym samym podstaw do uzupełnienia postępowania dowodowego ani rozstrzygnięcia o charakterze kasatoryjnym.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego, zawarte w pkt 2 wyroku zapadło w oparciu o przepis art. 98 k.p.c., zgodnie z wynikiem postępowania. Zasądzona na rzecz powodów kwota 1800 zł. stanowi koszty zastępstwa procesowego wliczone w oparciu o §2 pkt 5 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. , poz. 1804 , ze zm. Dz.U. z 2016, poz. 1667) .

Aleksandra Bolczyk Ewa Kozłowska Iwona Przyłębska Grzybowska

informacje o jednostce